

colofon

87e jaargang –
1 februari 2008 – nr. 2
Verschijnt elke drie weken.

Het **Advocatenblad** is het officiële orgaan van de Nederlandse Orde van Advocaten en wordt uitgegeven door Reed Business bv. De inhoud wordt samengesteld door de van de Orde onafhankelijke redactie, behalve de rubrieken Van de Orde en Disciplinaire beslissingen.

Redactie

mr. K.A. Boshouwers
mr. B.J. Th. Bouma
mr. A. Groenewoud
dr. L. Hesselink
mr. P.T.C. van Kampen
mr. M.R. Maathuis
mr. W.J.B. van Nielen
mr. C.C. Oberman
mr. G.J. van Oosten
mr. L.N.J.B. van Osch
mr. A.P. Ploeger
mr. L.H. Rammeloo
dr. mr. L.W.M. Wopereis

Redactionele bijdragen

t.a.v. L. Hesselink
Reed Business bv
Postbus 16500, 2500 BM Den Haag
tel. 070-4415226
fax 070-4415919
e-mail: linus.hesselink@reedbusiness.nl
Bezoekadres: Benoordenhoutseweg 46, Den Haag
Zie www.elsevierjuridisch.nl

Fondsuitgever

drs. Nanne Castelijns

Eindredactie

Linus Hesselink

Bureauredactie

Charlotte Helmer

Vormgeving

Dik.nu, Dik Visser
Dimdim, Dmitry de Bruin

Illustratie

Floris Tilanus

Correctie

Sandra Braakmann
Carlijn Urlings

Druk

Drukkerij Groen bv, Leiden

Digitaal archief

Advocatenblad
www.advocatenorde.nl,
voor houders van het (gratis)
Baliernetcertificaat

Orde van de dag

Gratis abonneren op de wekelijkse nieuwsbrief voor advocaten? Stuur een e-mail naar enova@reedbusiness.nl met als onderwerp Inschrijven Orde van de dag.

Juridische Vacaturebank

www.jbb.nl

ISSN 0165-1331

HO
2007
PRINT

Nederlands
uitgeversverbond
Groep uitgeverij voor
vak en wetenschap

Advertenties

Brouwer's Direct Marketing bv
Steekterweg 80 G, 2407 BH
Alphen a/d Rijn
tel. 0172-234460,
fax 0172-233017
e-mail: dbmbv@euronet.nl
Advertentietarieven op
aanvraag.
Inzendtermijn:
afl. 3: 1 februari 2008
afl. 4: 22 februari 2008

Abonnementen

Alle advocaten, leden van de Nederlandse Orde van Advocaten, ontvangen het blad gratis. Voor adreswijzigingen kunnen zij terecht bij de Nederlandse Orde van Advocaten, Postbus 30851, 2500 GW Den Haag, tel. 070-3353535, fax 070-3353531.

Niet-leden betalen € 191 per jaarabonnement (incl. BTW en verzendkosten) en voor de jaarband € 15. Studenten 50% korting.

Abonnementen kunnen op elk gewenst tijdstip ingaan. Opgave via www.reedbusiness.nl of bij onze Klantenservice. Abonnementen lopen automatisch door, tenzij uiterlijk 30 dagen voor de vervaldatum bij onze Klantenservice wordt opgezegd. Dit kan schriftelijk, telefonisch of per e-mail. Ook voor informatie over uw lopende abonnement kunt u contact opnemen met onze Klantenservice.

Klantenservice

Postbus 808, 7000 AV
Doetinchem
Telefoon: 0314-358358
(op werkdagen tussen
8.30 en 17.00 uur).
Fax: 0314-349048
e-mail: klantenservice@reedbusiness.nl

Reed Business bv legt gegevens vast voor de uitvoering van de (abonnements) overeenkomst. Deze gegevens kunnen worden gebruikt om u te informeren over voor u relevante producten en diensten van Reed Business bv, haar groepsmaatschappijen en zorgvuldig geselecteerde derden. Uw e-mailadres wordt alleen gebruikt om u te informeren over gelijksoortige producten en diensten van Reed Business bv en haar groepsmaatschappijen. Als u geen prijs stelt op deze informatie, per post of via e-mail, dan kunt u dit schriftelijk doorgeven aan: Reed Business bv, t.a.v. Adresregistratie, Postbus 808, 7000 AV Doetinchem.

Van de deken

Willem Bekkers

Sneeuw ruimen

In *NRC Handelsblad* van 12 januari jl. schrijft Mathijs Bouman onder de kop 'Ondergesneeuwde problemen' dat er de afgelopen twee jaar in Nederland een sneeuwbuï is gevallen die structurele problemen in de zakelijke dienstverlening verhuult. Die sneeuwbuï is de hoogconjunctuur. Met een gemiddelde groei in 2006 en 2007 van 4,5 procent per jaar was de sector van de financiële en zakelijke dienstverleners, onder wie advocaten, de belangrijkste motor van de Nederlandse economie. Naast deze groei bleef er echter in de hele sector een hoge arbeidsintensiteit en dat is volgens Bouman een structureel probleem.

Dienstverlenende instellingen groeien door meer medewerkers aan te trekken, maar niet door met hetzelfde aantal meer te produceren. Er zou een toename van arbeidsproductiviteit moeten zijn, maar daar komt het niet van omdat de sector de zaken graag bij het oude laat en geen innovatie pleegt. Volgens Bouman is er maar één middel om zakelijke dienstverleners wakker te schudden en dat is wedijver. Concurrentie, ook uit het buitenland, heeft een louterende werking maar in deze sector is dit onvoldoende.

'De gezellige brancheverenigingen, koepelorganisaties en in broederschappen samengeklitte Nederlandse dienstverleners moeten worden uitgedaagd door buitenstaanders.' Daarvoor moet deze economisch gunstige periode worden benut, want als het economisch tegen zit zal het probleem van de geringe arbeidsproductiviteit wel eens hard kunnen toeslaan. 'Hoogconjunctuur is als een vers pak sneeuw op een rommelige tuin.' De sector als geheel moet slimmer gaan produceren en nieuwe, verbeterde diensten aanbieden. Volgens Bouman zijn er buitenstaanders nodig om mee sneeuw te ruimen en 'de gezellige beroepsorganisaties en samengeklitte dienstverleners' te dwingen de luiken open te doen.

Na lezing van dit interessante artikel concludeer ik dat we met de Orde op de goede weg zijn. Marktbelemmeringen die in het verleden nog in wet- en regelgeving besloten lagen, zijn of worden weggenomen. Een Raad van Advies, in meerderheid bestaand uit niet-advocaten, treedt binnenkort aan. De louterende werking van concurrentie ook uit het buitenland, die Bouman zo toejuicht, is er in de Nederlandse advocatuur al jaren. Innovatie van dienstverlening van advocaten op verschillende rechtsgebieden ook, zoals treffend blijkt uit bijdragen in de net verschenen lustrumbundel *Advocatenstandaard* [binnenkort in dit blad besproken, red.].

Het kan echter altijd beter en om eerlijk te zijn: er is best reden om een tandje hoger te koersen. Na de aanvaarding door het College van Afgevaardigden eind 2007 van de beleidsnota van de Algemene Raad is er een Projectgroep Innovatie Dienstverlening Advocatuur aan het werk. Daar verwacht ik later dit jaar het nodige van.

Reageren: vandedeken@advocatenorde.nl

